Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000018

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поплавський Павло Генріхович

2. Pavlo H. Poplavskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.02

Назва наукової спеціальності: Світове господарство і міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-12-2024

Спеціальність за освітою: Аграрний менеджмент

Місце роботи здобувача: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 14.052.05

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 12.81.31, 12.81.59, 06.51

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічний механізм реалізації міжнародних грантових програм у сферах науки та інновацій

2. Organisational and Economic Mechanism for the Implementation of International Grant Programmes in the Fields of Science and Innovation

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена розв'язанню наукового завдання – обґрунтуванню теоретико-методичних положень і науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічного механізму реалізації міжнародних грантових програм у сферах науки та інновацій. Теоретично обґрунтовано сутність грантових проєктів та еволюцію їх форм, проаналізовано методичні підходи до фінансування міжнародних грантових угод у сферах науки та інновацій, здійснено їх класифікацію. Встановлено, що еволюція терміну «грант» пов'язана зі змінами в суспільних пріоритетах, державній політиці та механізмах фінансування. Обґрунтовано, що професіоналізація грантового менеджменту, зростання глобальної співпраці, інтеграція технологій та інноваційних моделей фінансування трансформували сфери застосування грантів. Доведено, що реалізація науково-інноваційних проєктів на основі міжнародних грантових угод стимулює науково-технічний прогрес, забезпечує комплексне розв'язання проблем ефективної взаємодії держави, науки і

бізнесу для спільної реалізації цілей сталого розвитку. Побудовано декомпозиційну модель, яка ілюструє послідовність дій, кроків, а також ресурси (компоненти), необхідні для реалізації міжнародних грантових проєктів у сферах науки та інновацій. Здійснено класифікацію міжнародних грантових угод у сферах науки та інновацій, яка сприяє розумінню різноманітності наявних форм підтримки для дослідників та інноваторів, дозволяє ідентифікувати тип фінансування, категорію учасників, галузь або сферу досліджень, географічне охоплення, тривалість фінансування та форму співпраці, що полегшує вибір відповідного гранту залежно від конкретних потреб і цілей проєкту, а також сприяє ефективнішому управлінню грантовими програмами. Проведено аналіз бюджету ЄС щодо фінансування науки та інновацій, здійснено організаційну та економічну характеристику грантових програм ЄС у сферах науки та інновацій, визначено інструменти міжнародної грантової підтримки науки та інновацій в Україні. Обґрунтовано, що програма «Горизонт Європа», з її значними фінансовими зобов'язаннями і стратегічним фокусом, є ключовою у фінансуванні наукових досліджень та інновацій і сприяє значному прогресу у цій сфері. Аргументовано, що участь представників української наукової спільноти у грантових програмах ЄС відкриває можливість для використання європейської науково-дослідної інфраструктури, створює умови для покращення якості та рівня вітчизняних досліджень, а також матеріально-технічного забезпечення освітніх та наукових установ. Розкрито досвід регіонального розподілу фінансування науки та інновацій в ЄС, обґрунтовано шляхи розширення впливу міжнародних грантових проєктів на науково-інноваційній діяльності українських ЗВО, запропоновано напрями удосконалення механізму розвитку науково-інноваційної діяльності в умовах євроінтеграції. Обґрунтовано, що ресурси та результати досліджень і розробок зосереджені в більш розвинених регіонах ЄС. Акцентовано, що європейська політика у сфері досліджень і розробок переважно спрямована на різні типи інновацій відповідно до периферійності й економічної структури країн-членів ЄС, досягнення кращого співвідношення між цілями конкурентоспроможності та інклюзивності, стимулювання економічної динаміки у менш розвинених регіонах. Акцентовано на необхідності гармонізації української правової бази згідно з європейськими стандартами, удосконалення механізмів фінансової підтримки та грантового фінансування, включаючи спрощення процедур подання заявок та звітності, а також підвищення доступності інноваційних ресурсів для вчених та підприємців. Обґрунтовано, що такі кроки допоможуть зміцнити позиції українських науково-інноваційних інституцій на міжнародній арені, сприяючи їхній успішній інтеграції в європейський науковий простір та підвищенню їхньої конкурентоспроможності. З'ясовано, що механізм розвитку науково-інноваційної діяльності в умовах євроінтеграції є ключовим фактором, який визначає успішність інтеграції наукових і технологічних досягнень України в європейський простір. Такий механізм сприяє узгодженню національної науково-інноваційної політики з європейськими стандартами та практиками, оптимізує процеси фінансування, координації та моніторингу проєктів, а також забезпечує адаптацію наукових установ до вимог європейських програм. Наголошено, що залучення міжнародного досвіду, інтеграція в європейські дослідницькі мережі та співпраця з європейськими інноваційними центрами дозволяють підвищити конкурентоспроможність українських наукових та освітніх інституцій, сприятимуть розробці передових технологій і стимулюватимуть економічний розвиток на основі знань.

2. The dissertation is devoted to solving a scientific task - substantiation of theoretical and methodological provisions and scientific and practical recommendations for improving the organisational and economic mechanism for the implementation of international grant programmes in the fields of science and innovation. The article theoretically substantiates the essence of grant projects and the evolution of their forms, analyses methodological approaches to financing international grant agreements in the fields of science and innovation, and classifies them. It is established that the evolution of the term 'grant' is associated with changes in public priorities, public policy and financing mechanisms. It is substantiated that the professionalisation of grant management, the growth of global cooperation, the integration of technologies and innovative financing models have transformed the scope of grants. It is proved that the implementation of research and innovation projects on the basis of international grant agreements stimulates scientific and technological progress, provides a comprehensive solution to the problems of effective interaction between the state, science and business for the joint implementation of sustainable development goals. A decomposition model has been built that illustrates the

sequence of actions, steps, and resources (components) required to implement international grant projects in the fields of science and innovation. A classification of international grant agreements in the fields of science and innovation has been made, which contributes to an understanding of the variety of available forms of support for researchers and innovators, allows identifying the type of funding, category of participants, field of research, geographical coverage, duration of funding and form of cooperation, which facilitates the selection of an appropriate grant depending on the specific needs and objectives of the project, and contributes to more efficient management of grant programmes. The article analyses the EU budget for financing science and innovation, provides an organisational and economic description of EU grant programmes in the fields of science and innovation, and identifies instruments of international grant support for science and innovation in Ukraine. It is substantiated that the Horizon Europe programme, with its significant financial commitments and strategic focus, is key in financing research and innovation and contributes to significant progress in this area. It is argued that the participation of representatives of the Ukrainian scientific community in EU grant programmes opens up the possibility of using the European research infrastructure, creates conditions for improving the quality and level of domestic research, as well as the material and technical support of educational and scientific institutions. The experience of regional distribution of funding for science and innovation in the EU is revealed, ways to expand the impact of international grant projects on the research and innovation activities of Ukrainian higher education institutions are substantiated, and directions for improving the mechanism for developing research and innovation activities in the context of European integration are proposed. It is proved that resources and results of research and development are concentrated in more developed regions of the EU. It is emphasised that the current European R&D policy is mainly aimed at different types of innovation in accordance with the peripherality and economic structure of the EU member states, achieving a better balance between the goals of competitiveness and inclusiveness, and stimulating economic dynamics in less developed regions. The author emphasises the need to harmonise Ukraine's legal framework with European standards, improve financial support and grant funding mechanisms, including simplification of application and reporting procedures, and increase the availability of innovative resources for scientists and entrepreneurs. It is substantiated that such steps will help strengthen the position of Ukrainian research and innovation institutions in the international arena, contributing to their successful integration into the European scientific space and increasing their competitiveness. It is found that the mechanism of development of scientific and innovative activities in the context of European integration is a key factor determining the success of integration of scientific and technological achievements of Ukraine into the European space. Such a mechanism helps to align the national research and innovation policy with European standards and practices, optimises the processes of financing, coordination and monitoring of projects, and ensures the adaptation of scientific institutions to the requirements of European programmes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Abramova I., Nedilska L., Kurovska N., Kovalchuk O., Poplavskyi P. Modern State and Post-War Prospects of Financial Inclusion in Ukraine Considering the EU Experience. Financial and credit activity problems of theory and practice. 2023. Vol. 6(53). P. 318-333. DOI: 10.55643/fcaptp.6.53.2023.4222
- 2. Абрамова І.В., Поплавський П.Г. Фінансування міжнародних грантових угод у сферах науки та інновацій через призму декомпозиційної моделі. Бізнес Інформ. 2024. №4. С. 26–31. URL:

https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-26-31
- 3. Грицишен Д., Поплавський П. Аналіз бюджету ЄС для фінансування досліджень та інновацій. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2024. Вип. 20. С. 79-85. URL: https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.9
- 4. Поплавський П. Г. Еволюція та сучасні визначення терміна «грант». Проблеми економіки. 2024. №2. С. 47–52. URL: https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-47-52
- 5. Поплавський П.Г. Значення міжнародних грантових проєктів для закладів вищої освіти України. Актуальні проблеми економіки. 2023. №11 (269). С.137-148
- 6. Світлишин І., Поплавський П., Клименко І. Досвід регіонального розподілу фінансування науки та інновацій в ЄС. 2024. Society and Security, № 2-3(3), С. 19–27. URL: https://doi.org/10.26642/sas-2024-2-3(3)-19-27
- 7. Zinchuk T., Poplavskyi P., Usiuk T. Development of Export Potential of Agrarian Sector in the Process of Transformational Change. Kwartalnik Naukowy Uczelni Vistula. Vol. 1(55). 2018. P. 70-81. URL: https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-8af27d81-4777-4587-8747-1b0c5c53d9d0
- 8. Абрамова І.В., Поплавський П.Г. Експлікація поняття «євроінтеграційний імператив». International scientific-practical conference «The War in Ukraine – a Challenge to Euro-Atlantic Civilizational Values»: conference proceedings (June 24–25, 2024. Uzhhorod, Ukraine). Riga, Latvia. 2024. P. 75-78. URL: http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/473
- 9. Абрамова І. В., Поплавський П. Г. Вплив євроінтеграційних процесів на сталий розвиток територіальних громад. Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (Івано-Франківськ, 31 травня 2024 р.); за наук. ред. проф. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського; упоряд. Л. С. Мосора. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2024. С. 672-675. URL.: https://nung.edu.ua/department/kafedra-publichnoho-upravlinnya-ta-administruvannya/konferentsiyi
- 10. Поплавський П.Г. Грантова підтримка програм міжрегіональної, транскордонної та транснаціональної співпраці ЄС, доступних для України. Традиції та нові наукові стратегії у Центральній та Східній Європі: матеріали VII Міжнар. науково-практ. конф. (28-29 червня 2024, м. Київ). Київ. 2024. С. 104-107. URL: https://novaosvita.com/wp-content/uploads/2024/07/ScStrCEEur-Kyiv-June2024.pdf
- 11. Поплавський П.Г. Грантові проєкти ЄС для інноваційного розвитку українських ЗВО. Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції: збірник матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Рівне, 16 трав. 2024. Рівне. 2024. С. 230-232. URL: http://surl.li/tnvyaq
- 12. Поплавський П.Г. Класифікація донорів та реципієнтів міжнародних грантових проектів у сферах науки та інновацій. Літні наукові зібрання — 2024: матеріали CXLIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 14 червня 2024 р.). Одеса. 2024. С. 265-268. URL: https://el-conf.com.ua/wp-content/uploads/2024/08/Odesa_14062024.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U002905, 0124U003164

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицишен Димитрій Олександрович

2. Dymytrii O. Hrytsyshen

Кваліфікація: д. держ. упр., д. е. н., професор, 08.00.09, 25.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резнікова Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Reznikova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Птащенко Олена Валеріївна

2. OLENA V. PTASHCHENKO

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Власюк Тарас Олександрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Олійник Оксана Вікторівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Грабчук Ірина Леонідівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна